Mara Vitols-Hrgetić, suosnivačica Zagreb foruma i članica upravnog odbora udruge Meeting G2, organizatora poslovne konferencije Meeting G2, susreta hrvatskih poduzetnika iz iseljeništva i domovine, o predstojećem četvrtom izdanju skupa nazvanog Pogled u budućnost, govori o šansama da se domaći gospodarstvenici probiju, uvjetima za jače investicije dijaspore u Hrvatsku i načinima sprečavanja odljeva mozgova

Hrvatska treba u inozemstvu otvoriti urede sa stručnjacima koji bi pomagali našim poduzetnicima u jačanju izvoza

SERGEJ **NOVOSEL VUČKOVIĆ**
sergej.novosel.vuckovic@poslovni.hr

Konferencija i jedinstvena prilika da se hrvatski startupi predstave svojim projektima i da tvrtke vide kakvi su im potencijali za nastup na australskom tržištu s kojim je robna razmjena sve veća

Konferencija Meeting G2, susret poslovnih ljudi - Hrvata druge generacije iz iseljeništva, s ovdašnjim poduzetnicima, od 12. je do 14. studenog u Zagreb forumu. Ove godine je četvrto izdanje skupa na kojem "domaći" i "strani" Hrvati imaju prilike upoznati se, razmijeniti iskustva i eventualno, a poželjno, uspostaviti suradnju koja bi rezultirala novim poslovnim projektima.

Organizator konferencije je udruga Meeting G2, koja želi pomoći ulaganju dijaspore u domovinu, jer, kaže njen čelnik Josip Hrgetić, Hrvatska ima neiskorišten potencijal i dobru kvalitetu života. O ciljevima konferencije Meeting G2 ove godine, te šansama da se oni ostvare, govori Mara Vitols-Hrgetić, suorganizatorica. Rodom Venezuelka latvijskih roditelja, udana za venezuelskog Hrvata Josipa Hrgetića, kompjuterska je inženjerka i poduzetnica.

Ove godine konferenciju Meeting G2, kao poslovno povezivanje domovinske i iseljene Hrvatske, naslovili ste Pogled u budućnost? Koju poruku time želite poslati, uime Hrvata iz dijaspore?

Generalni cilj konferencije i dalje ostaje umrežavanje poslovnih ljudi hrvatskog podrijetla iz cijelog svijeta, povećanje ulaganja iseljeništva u domovinu, promoviranje hrvatskih proizvoda i zemlje na svim kontinentima te zaustavljanje "odljeva mozgova".

Hrvatska ima veliki neiskorišteni potencijal, a zajedno poslovni ljudi iz Hrvatske i Hrvati u iseljeništvu mogu puno više napraviti. Često ističemo kako Hrvatska zapravo ima osam milijuna stanovnika, a ne samo 4,3 koliko ih živi u Hrvatskoj i vjerujem da bi ubuduće to trebalo uzeti u obzir kada se govori o strategiji razvoja.

Što se tiče slogana Pogled u budućnost, on predstavlja logičan nastavak prvih triju održanih konferencija. Na prošlim smo skupovima kroz slogane naglašavali važnost trenutka za ulaganja, potencijale zemlje i zajedništvo Hrvata u biznisu. Osim toga, ove godine se želimo okrenuti i prema tehnološkim temama u kojima leži budućnost, pa tako organiziramo panel o kriptovalutama i o važnosti sistemskih integratora na ulagačkom projektu. Rekla bih da su se poruke s prošlih konferencija dobro primile te sada postoji višak pozitivne energije među sudionicima. Baš zato, ove ćemo se godine fokusirati na predstavljanje uspješnih projekata.

Koji se hrvatski startupi ove godine predstavljaju na pitchu?

Meeting G2 organizira pitch sesiju u suradnji sa Antom Lučićem, direktorom i osnivačem Cronnect.me, inovativne platforme za spajanje startupa i ulagača iz dijaspore. Svake godine na sesiji bude desetak startupa, a s obzirom na to da su prijave u tijeku i nemamo kompletnu sliku, ne bih ih isticala poimence. Na dosadašnjim konferencijama predstavili su se startupi iz raznih područja, od IT-a, poljoprivrede do turizma i zdravlja, a neki od njih u međuvremenu su dobili i nagrade na međunarodnoj razini.

S obzirom na to da će s druge strane sjediti uspješni poslovni ljudi iz brojnih zemalja svijeta, ovo je jedinstvena prilika za start-upe u Hrvatskoj koji imaju projekt u koji vjeruju, a treba im financijska ili stručna podrška ili možda podrška pri plasiranju proizvoda ili usluga u neke zemlje ili kontinente.

Odakle sve dolaze poslovnjaci, inače Hrvati, na konferenciju ove godine? Tko je 'najjači' među njima?

Na prethodne tri konferencije Meeting G2 bilo je više od 550 sudionika od čega više od 150 poslovnih ljudi iz 26 zemalja svijeta. Na prvoj konferenciji najveća delegacija je bila iz Južne Amerike, no svake godine veliki broj osoba dolazi iz Australije. I ove će godine najveća delegacija biti iz Australije, a njima uz bok stoji delegacija iz Austrije jer je Austrijsko-hrvatska gospodarska komora ove godine dosta radila na promociji suradnje dijaspore i ljudi iz Hrvatske. Naravno, na konferenciju dolazi dosta sudionika iz ostatka Europe, a od ostalih kontinenata imamo posjetitelje iz Sjeverne Amerike.

Svake godine na konferenciju dolazi niz uspješnih ljudi. Zanimljivo je da mnogi od njih ne žele da se previše u javnosti naglašavaju njihovi poslovi, no ciljano dolaze na konferenciju kako bi ostvarili početni kontakt ili ako su u drugoj fazi pregovora, da bi realizirali projekte.

Hrvatsko gospodarstvo, prema općim pokazateljima, raste, a to se odražava i na vanjskotrgovinsku razmjenu. Među sudionica panela na susretu je i predsjednik jedne od Australsko-hrvatskih gospodarskih komora. Kakve su šanse za jače gospodarske odnose s tom dalekom zemljom?

Ove godine na konferenciji organiziramo panel Potencijal hrvatskih komora i gospodarstvenika po svijetu – primjer Australije, iz razloga što se radi o jednoj od najaktivnijih gospodarskih komora naše dijaspore u svijetu, koja posljednjih godina bilježi odlične rezultate. Suficit u robnoj razmjeni je značajan, a izvoz u tu zemlju je više od 20 milijuna eura. S obzirom na to da se radi o ogromnoj zemlji tamo djeluju četiri Australsko-hrvatske gospodarske komore koje usko surađuju s HGK i našim tvrtkama zainteresiranima za poslovanje u toj zemlji, a naglasila bih da veliku zaslugu za dobre rezultate ima i naš veleposlanik u Australiji Damir Kušen te konzuli.

Smatram da su potencijali za daljnje proširenje suradnje veliki i trenutačno se najviše izvoze neki prehrambeni proizvodi, začini i umaci te elektrotehnički uređaji. Ove godine ćemo na Meetingu ugostiti predstavnike tri Australsko-hrvatske gospodarske komore, a na spomenutom panelu će sudjelovati David Jakić, predsjednik gospodarske komore u Južnom Walesu koji će predstaviti njihov način rada kao i svoje viđenje kako unaprijediti veze i poslove s poduzetnicima iz Hrvatske. Na panelu ćemo ugostiti i predstavnike hrvatskih tvrtki Katarina Line, Alpha komunikacije te Poliklinike Bagatin koji će iz prve ruke govoriti o svojim iskustvima u poslovanju s Australijom.

Vizija vaše, ističete multidisciplinarne grupe Hrvata, jest da se povezivanjem druge generacije Hrvata u iseljeništvu i ovdašnjih poduzetnika pokrene novo razdoblje rasta i razvoja u Hrvatskoj? Koliko je ta vizija blizu ostvarenju?

Vizija podrazumijeva ostvarenje kroz duži period, a izgleda da smo na dobrom putu jer svake godine ima sve više tvrtki koje nakon kontakata na konferenciji pokreću projekte. Povezivanje ide u svim smjerovima – Hrvatska-inozemstvo i obratno, a uspjeli smo utjecati da se i Hrvati u dijaspori međusobno povezuju.

Sve više uviđamo koliko je vaša uloga gospodarskih komora u pojedinim zemljama u poticanju poduzetnika za ulaganje u Hrvatsku. Zato smo ove godine još više usmjereni na komunikaciju s komorama, a to je između ostalog i razlog zašto organiziramo panel o pozitivnom primjeru Australsko-hrvatskih gospodarskih komora. Posebno nam je drago što temeljem naših nastojanja države radi pozitivne pomake vezano uz ulagačku klimu, rad državnih tijela te zakonodavstvo.

Podrška države se vidi i kroz visoko pokroviteljstvo konferencije od predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović te drugih državnih i lokalnih institucija.

Koliko su dosad naši poduzetnici iz iseljeništva uložili u Hrvatsku? Neb Chupin s delicijama Dida Boža je afirmiran, nedavno je i Boris Mikšić otvorio novu tvornicu u Belom Manastiru...

Teško je točno odgovoriti na to pitanje. Ima niz malih i velikih ulaganja svake godine, a i mi vidimo da naše aktivnosti na Meeting G2 daju rezultate. Na prve tri konferencije su uspostavljeni kontakti između brojnih tvrtki i neki projekti su započeti dok se drugi razmatraju. Trenutačno možemo reći da se, kao posljedica uspostavljenih kontakata na Meeting G2 konferencijama pripremaju ili su već započeti projekti poslovnih ljudi iz više država s hrvatskim tvrtkama iz prehrambene industrije, poljoprivrednog sektora i sektora usluga.

Mislim da svi zajedno moramo biti svjesni važnosti komunikacije s dijasporom i njihova potencijala. Primjerice, jeste li znali da dijaspora godišnje daje Hrvatskoj više od stranih ulagača? Prema podacima Svjetske banke, dijaspora je 2015. godine poslala u Hrvatsku više od 2,1 milijardi dolara, dok je putem stranih ulaganja u zemlju ušlo 158 milijuna dolara. Dodatno, prema nekih grubim procjenama, ulaganja dijaspore u Hrvatsku od 90-ih do danas, iznosila su više od 100 milijardi dolara.

Što država može učiniti da ohrabri ulaganja Hrvata iz iseljeništva?

Dosta se radi na tome posljednjih godina, a naglasila bih tri stvari koje mi se čine ključne. Prvo, Hrvatska treba njegovati grane gospodarstva u kojima je uspješna, ali i odrediti smjernice razvoja za grane u kojima ima veliki potencijal. Na to se nadovezuje i ubrzana privatizacija te ostvarivanje uvjeta za veći broj ulagačkih projekata

Drugo, potrebno je otvarati hrvatske urede u inozemstvu i jačati potporu hrvatskih državnih institucija u inozemstvu.

Hrvatska treba pravu izvoznu ofenzivu u okviru koje bi se u hrvatskim uredima u inozemstvu zaposlili ljudi koji bi pomagali naših poduzetnicima koji žele izvoziti.

I treće, Vlada bi morala koristiti postojeća pozitivna iskustva Hrvata koji rade i žive po drugim zemljama. Potrebno je istražiti i slijediti praksu te primijeniti njihova iskustva kako bi se pronašla optimalna rješenja za probleme u Hrvatskoj.

Kako, po vama, spriječiti, ili barem ublažiti odlazak mladih, ponajviše stručnjaka, iz Hrvatske, koji odlaze trajno? Taj novi val emigracije odnosi ljude kao najvažniji resurs.

Činjenica je da je porezno opterećenje u zemlji visoko pa poslodavci nude male plaće ili uopće ne nude poslove što naposljetku ljude nagoni da razmišljaju o odlasku u inozemstvo.

Postoje razne mjere kako bismo taj dio mogli riješiti, no mislim da to neće biti dovoljno. Smatram da je prvenstveno nužna orijentacija na pomoć mladima koji se obrazuju. Također, treba osigurati više stipendija za vrhunske studente u ključnim područjima, a naše visokoobrazovne institucije moraju osposobiti studente za globalno tržište i nužne su osluškivati potrebe poslodavaca.

Imala sam priliku nedavno vidjeti kako se u hrvatskim srednjim školama promoviraju strana učilišta, što utječe na djecu da odu studirati van, a istovremeno domaća učilišta nemaju pravo pristupa u škole. To je nejednak tretman i treba prekinuti takvu praksu jer rezultira odlaskom mladih građana Hrvatske preko granice. ❖

SANDRA ŠIMUNOVIĆ/PIXSELL

> KAO POSLJEDICA KONTAKATA NA KONFERENCIJI U PRIPREMI SU ILI **VEĆ TRAJU PROJEKTI LJUDI IZ VIŠE DRŽAVA S NAŠIM TVRTKAMA IZ POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENE INDUSTRIJE**

> **OVE SMO GODINE OKRENUTI TEHNO TEMAMA**, KROZ PANEL O KRIPTOVALUTAMA I VAŽNOSTI SISTEMSKIH INTEGRATORA

> NUŽNA JE ORIJENTACIJA NA OBRAZOVANJE, TREBA OSIGURATI VIŠE STIPENDIJA I **OSPOSOBITI STUDENTE ZA GLOBALNO TRŽIŠTE**

Treba nam više pozitive

Uz dobre poslove, što još treba hrvatskom društvu?
Naglasila bih da nam u društvu treba više pozitive. Mediji su puni negativnih vijesti bez obzira na to što ima puno pozitivnih priča. Ljudi zaslužuju znati o njima jer će ih to naposljetku motivirati. Mi dajemo mali doprinos tome jer Konferenciju Meeting G2 u Zagreb Forumu za dva tjedna organiziramo upravo zato da bismo potaknuli pozitivnu klimu među poslovnim ljudima.

2,1
milijardu dolara
hrvatska dijaspora je 2015. godine, prema podacima Svjetske banke, poslala u Hrvatsku